

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **I**, zast. JUDr. **L**, advokátom, **P** Bratislava, proti odporkyni: **M**, zast. JUDr. **J**, advokátom, **Š**, o návrhu na vydanie predbežného opatrenia, na dovolanie navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave sp. zn. 21 Cob 211/05 zo dňa 31.októbra 2005, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľa **o d m i e t a**.

Navrhovateľ je povinný zaplatiť odporkyni trovy dovolacieho konania na účet jej právneho zástupcu v sume 1423 Sk.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Trnave návrh navrhovateľa na vydanie predbežného opatrenia zamietol a odporkyni náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto uzneseniu podal navrhovateľ odvolanie a navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že vydá predbežné opatrenie v zhode s podaným návrhom a ustanoví dočasného správcu obchodnej spoločnosti **K**, so sídlom **T**.

Vytýkal sudu prvého stupňa, že pred posúdením veci samej riadne nezistil skutkový stav, nezohľadnil už vyššími súdmi prejedikovanú skutočnosť, že na strane navrhovateľa sú právne relevantné dôvody na vydanie predbežného opatrenia. Poukázal ďalej na to, že návrh nie je daný po začatí konania, ale po objavení sa nových skutočností, ktoré predtým súdu neboli známe, a preto je tu osobitný dôvod pre dočasnú úpravu pomerov, aby nevznikli právne situácie, a najmä situácie, ktoré nebude môcť žiadnym

právnym nástrojom reparovať.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací uznesením zo dňa 31.októbra 2005 č. k. 21 Cob 211/05- 40 uznesenie prvostupňového súdu potvrdil. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ svojim návrhom upraveným dňa 9.8.2005 sa domáhal vydania predbežného opatrenia, ktorým by súd predovšetkým obmedzil konateľské právomoci odporkyne, vrátane obmedzenia nakladania s majetkom spoločnosti K, a ustanovenia dočasného správcu v tejto spoločnosti. Svoj návrh odôvodnil tým, že v uvedenej spoločnosti odporkyňa pôsobí ako jediná zodpovedná osoba vo veci riadenia a hospodárenia spoločnosti, pričom jej vystupovanie v tomto postavení nemá právny základ. Poukázal na to, že odporkyňa bola zapísaná ako spoločníčka a konateľka tejto spoločnosti napriek tomu, že k zapísaniu do obchodného registra nebol daný žiadny právne relevantný dôvod. Na osvedčenie svojich nárokov poukázal predovšetkým na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ktoré sú citované v rozhodnutí súdu.

Odvolací súd zhodne so závermi súdu prvého stupňa konštatoval, že takýto postup nemá oporu v zákone. Ustanovenia Obchodného zákonníka týkajúce sa spoločnosti s ručením obmedzeným, t.j. § 105 a nasl., pojem dočasného správcu nepoznajú.

V zmysle ust. § 133 Obch. zák., štatutárnym orgánom spoločnosti s ručením obmedzeným je jeden alebo viac konateľov, ktorých podľa § 125 ods. 1 písm. f/ Obch. zák. vymenúva a odvoláva valné zhromaždenie. Súd preto nemôže zasahovať do právomoci valného zhromaždenia obchodnej spoločnosti a ustanoviť jej dočasného správcu s právomocami konateľa.

Pokiaľ ide o bod 1. prvá časť vety a bod 2. petitu návrhu na vydanie predbežného opatrenia, v ktorom sa navrhovateľ domáha uloženia zákazu odporkyni akýmkoľvek spôsobom nakladať s majetkom spoločnosti K, scudziť, odpredať, atď., súd prvého stupňa správne konštatoval, že v danom prípade nebolo možné vydať ani čiastočné predbežné opatrenie (vo veci uloženia zákazu nakladať s majetkom spoločnosti a zápisu zmien v katastri nehnuteľností), jednak pre jeho neurčitost' a jednak vzhľadom na navrhované obmedzenie platnosti tohto predbežného opatrenia (navrhovateľ navrhol obmedzenie vyššie uvedených zákazov do nadobudnutia právoplatnosti predbežného opatrenia). Vzhľadom na to, že navrhovateľ trvanie predbežného opatrenia v návrhu obmedzil do doby nadobudnutia jeho právoplatnosti, správne prvostupňový súd poukázal

na to, že právoplatnosť predbežného opatrenia nastáva v zmysle § 167 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 159 ods. 1 O.s.p. po riadnom doručení uznesenia poslednému z účastníkov, ak ho nemožno napadnúť odvolaním. Najpodstatnejšou skutočnosťou je to, že navrhovateľ nepreukázal potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov, v návrhu neuviedol rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce vydanie predbežného opatrenia, neuviedol podmienky dôvodnosti nároku, ktorým sa má poskytnúť predbežná ochrana, a tiež, v čom spočíva nebezpečenstvo hrozacej sa ujmy. Odporkyňa je zapísaná ako konateľka spoločnosti K, Trnava, s oprávnením konať za spoločnosť samostatne. Nariadením predbežného opatrenia nemožno konateľovi zakázať konať v mene spoločnosti, nakoľko práve konanie za spoločnosť mu vyplýva zo zákona. Navrhovateľ súdu neosvedčil ani tú skutočnosť, že by odporkyňa ako konateľka preukázateľne konala takým spôsobom, že by dochádzalo k zmenšovaniu majetku uvedenej spoločnosti.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave v spojení s uznesením Okresného súdu v Trnave podal navrhovateľ dovolanie z dôvodov podľa § 237 písm. b/ O.s.p., pretože v konaní došlo k právnym vadám (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), nakoľko v konaní vystupoval účastník, ktorý nemal spôsobilosť byť účastníkom konania a právna chyba, ktorá predchádzala rozhodnutiu. V ďalšom napáda rozhodnutia súdov vo veci samej, poukazuje na to, že odporkyňa nemala procesnú spôsobilosť ako fyzická osoba v takom rozsahu, v akom majú fyzické osoby spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti. V uvedenom konaní ako účastník vystupovala osoba, ktorá nemala spôsobilosť byť účastníkom konania, a teda v konaní došlo k porušeniu ust. § 19 O.s.p. tým, že sa konanie viedlo s tým, kto nemal práva a povinnosti, ktoré mu zákon priznáva. Odvolací súd v danej veci opomenul existenciu právnej prekážky zásadného významu, že medzi najzávažnejšie skutočnosti patrilo to, že M v čase podania a vlastného konania nebola na vlastné podanie legitímna. Vytýkal odvolaciemu súdu, že v rozpore so znením zákona nesprávne posúdil právny základ predmetnej veci a vydal nesprávne rozhodnutie. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil príslušnému súdu na ďalšie konanie.

K podanému dovolaniu sa vyjadrila odporkyňa a navrhla, aby dovolací súd

dovolanie navrhovateľa zamietol. Poukázala na tú skutočnosť, že dovolanie podané navrhovateľom v predmetnej veci (tak proti rozhodnutiu odvolacieho, ako aj prvostupňového súdu) nie je s poukazom na ust. § 239 a nasl. O.s.p. v žiadnom z taxatívne uvedených prípadov prípustné, keďže už zo samotných výrokov napadnutých rozhodnutí je zrejmé tá skutočnosť, že rozhodnutím odvolacieho súdu došlo v celom rozsahu k potvrdeniu rozhodnutia súdu prvého stupňa, čo samotné podľa jej názoru zakladá neprípustnosť takéhoto podania. Odporkyňa k samotnému predmetu konania, resp. k hmotnej stránke veci, v prvom rade zdôraznila tú skutočnosť, že na základe podaného návrhu na vydanie predbežného opatrenia neboli vonkoncom splnené podmienky na vydanie požadovaného súdneho rozhodnutia v prospech navrhovateľa. Z toho dôvodu sa stotožňuje v celom rozsahu so závermi prvostupňového, ako i odvolacieho súdu uvedených v predmetných rozhodnutiach. Skutočnosti namietané navrhovateľom v predmetnom návrhu, týkajúce sa aktívnej legitímácie odporkyne, ktorá nie je predmetom tohto konania, ako aj rozporuplne a nepresné tvrdenia navrhovateľa ohľadne jeho konateľstva, resp. konateľstva odporkyne v obchodnej spoločnosti K, sa javia v danom prípade do značnej miery ako neopodstatnené a bezpredmetné. V tejto súvislosti poukazuje na príslušnú judikatúru NS SR (R 34/1993). Navrhovateľ podľa jej názoru do dnešného dňa v podstate žiadnym hodnoverným spôsobom nepreukázal súdu dôvodnosť a predovšetkým právny základ nároku uplatňovaného ním v predmetnom konaní. Rovnako nepreukázal potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov spočívajúcej v tak závažnom zásahu zo strany štátu do zákonných práv a oprávnení priznaných konateľovi spoločnosti, keď zo samotného návrhu nevyplývajú rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce vydanie predbežného opatrenia, ani prípadné práva a záujmy, ktorým sa mala na základe uvedeného poskytnúť predbežná ochrana, resp., v čom spočíva ich bezprostredné ohrozenie a nebezpečenstvo hroziacej ujmy. V neposlednom rade navrhovateľ neosvedčil súdu ani tú elementárnu skutočnosť pri rozhodovaní o inštitúte takéhoto typu, akým spôsobom, a či vôbec, odporkyňa ako konateľka obchodnej spoločnosti K, preukázateľne konala takým spôsobom, že by dochádzalo napr. k zmenšovaniu majetku spoločnosti. Nariadením predbežného opatrenia nemožno konateľovi zakázať konať v mene spoločnosti, nakoľko práve konanie za spoločnosť mu vyplýva z príslušnej zákonnej úpravy v zmysle § 133 ods. 3 Obch.1 zák.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po preskúmaní procesných podmienok podľa § 236 a nasl. O.s.p. dospel k záveru, že v danej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu, proti ktorému nie je prípustné. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania (§ 237 písm. b/ O.s.p.). Procesná spôsobilosť je spôsobilosť konať samostatne alebo prostredníctvom splnomocnenca v konaní pred rozhodovacím štátnym orgánom. Plnú procesnú spôsobilosť má ten, kto má spôsobilosť k právnym úkonom. Podmienkou toho, aby niekto mohol byť účastníkom občianskeho súdneho konania je, že musí byť na to spôsobilý. Spôsobilosť byť účastníkom konania sa rozumie spôsobilosť subjektov mať procesné práva a povinnosti, ktoré procesné právo priznáva účastníkom konania. Ide teda o procesnú subjektivitu. Túto spôsobilosť upravuje Občiansky súdny poriadok v ust. § 19 O.s.p. tak, že ju má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti, inak ten, komu ju zákon priznáva. Vo všetkých občianskoprávných konaniach majú spôsobilosť byť účastníkom konania tí, ktorí majú všeobecnú spôsobilosť mať práva a povinnosti podľa hmotného práva, teda všeobecnú hmotnoprávnu subjektivitu. Spôsobilosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby (§ 18 ods. 1 Obč. zák.).

Nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania v zmysle § 19 O.s.p. už opodstatňuje prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. b/ O.s.p. Spôsobilosť byť účastníkom konania treba odlišovať od tzv. vecnej legitímácie účastníka – aktívnej, či pasívnej, ktorá je z hľadiska prípustnosti irelevantná. Nemožno nedostatok spôsobilosti byť účastníkom zamieňať nedostatkom vecnej legitímácie účastníka. Vecná legitímácia účastníka konania je otázkou hmotného práva a dôsledok zistenia jej nedostatku sa prejaví vo výsledku konania zamietnutím návrhu.

V danom prípade odvolací súd potvrdil uznesenie prvostupňového súdu. Pretože navrhovateľ namieta dôvody prípustnosti dovolania uvedené v ust. § 237 písm. b/ O.s.p., zaoberal sa dovolací súd možnosťou prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia.

Podľa § 237 písm. b/ O.s.p., dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania.

Dovolací súd nepochybuje o tom, že odporkyňa mala a má spôsobilosť byť účastníkom konania v zmysle ust. § 19 O.s.p. V tomto smere niet sebamensej príčiny k akýmkoľvek pochybnostiam. Dovolateľ sa v tomto ohľade zjavne mýli, keď nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania (t.j. spôsobilosť odporkyne mať práva a povinnosti) zamieňa s nedostatkom pasívnej vecnej legitímácie. Tá je však otázkou hmotného práva a dôsledok zistenia nedostatku vecnej legitímácie sa prejaví vo výsledku konania zamietnutím návrhu.

Je nesporné, že v danom prípade dovolanie nie je prípustné. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p, v spojení s § 243b ods. 4 O.s.p. dovolanie ako neprípustné odmietol.

O trovách dovolacieho konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 243b ods. 4 O.s.p., a úspešnej odporkyni priznal náhradu trov dovolacieho konania za jeden úkon poskytnutej právnej služby 1260,- Sk, 1 x režijný paušál 163,- Sk, spolu v sume 1423,- Sk (§ 11 ods. 1, § 16 ods. 6 vyhl. č. 655/2004 Z.z).

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 29. novembra 2007

**JUDr. Margita F r i d o v á, v.r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: